

Tartalmi kivonat

Kisgyermek felkészítése az oktatásra a gyöngyösi óvoda korúaknak szóló foglalkozások tükrében

Falcsik-Rábaközi Rita

Emberi erőforrás tanácsadó mesterképzési szak, levelező tagozat
Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet

Belső témavezető: Dr. Suhajda Csilla Judit, egyetemi docens,
Agrár- és Élelmiszergazdasági Intézet,
Nemzetközi-szabályozási és Gazdasági Jogi Tanszék

Társadalmi szinten az oktatás szerepe alapvető fontosságú. Toborzóként rengeteg emberrel kerülök kapcsolatba Gyöngyös és környékén. Ezáltal nap mint nap szembesülök azzal a problémával, hogy nagyon sok olyan fiatal (18-25 éves) van a munkaerőpiacon, aki nem rendelkezik megfelelő szaktudással. Meggyőződésem hogy, az élet minden területén alulról kell fokozatosan építkezni. A gyermek első és legmeghatározóbb színtere a család, ahova született, majd ezt követi az óvoda, illetve később az általános iskola. A legszenzitívebb időszak a 3-6 éves kor, ezért dolgozatomban fókuszában ez az alapozó időszak áll.

Kutatásom során arra keresem a választ, hogy a különböző színterek (család, óvoda, külön foglalkozások) miként formálják a kisgyermek személyiségét és fejlődését. Az óvodák által kínált foglalkozások és a külön fakultatív lehetőségek elérhetősége fontos szempont az egyéni fejlődésben, és azt is vizsgálni kívánom, hogy a hátrányos helyzetű gyermekek elérik-e ezeket a szolgáltatásokat.

Vizsgálatom helyszíne egyben lakóhelyem is, így igen közel áll hozzám. Gyöngyös és környékén sok hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű család él és jellemző a többgenerációs munkanélküliség, valamint annak átörökítése. E tekintetben kiemelkedő szempont a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekeknek az oktatásba való integrálása, illetve, hogy minél tovább bennmaradjanak az oktatási rendszerben, lehetőleg addig, amíg szakmát nem szereznek.

Dolgozatomban azt vizsgálom, hogy milyen mozgásos vagy komplex foglalkozások állnak rendelkezésre a 3-6 éves korosztály számára Gyöngyösön. A város nem rendelkezik

magánóvodákkal, így kizárólagosan a helyi önkormányzati óvodák adataira támaszkodom. A vizsgálatom során azt kívántam kutatni, hogy az alap óvodai foglalkozásokon túl milyen egyéb lehetőségek állnak rendelkezésre, hogy a gyermekek készségei, képességei fejlődjenek ebben a korszakban. Nagyon fontosnak tartom, hogy a különböző foglalkozásokat mindenki egyenlő mértékben érje el. Hiszen, ha már az óvodában elkezdődik a lemaradás, előfordulhat, hogy az óvoda-iskola átmenet nagy nehézségeket ró a gyermekekre. A sorozatos kudarcok és a támogató háttér hiánya oda vezethet, hogy a gyermek a 8 általános iskolai ismereteket megszerzi, de nem érez motivációt arra, hogy folytassa tanulmányait. Sok esetben azonban már az általános iskolai tanulmányok befejezése is akadályba ütközik, ugyanis alapvető problémaként jelenik meg az iskolába való bejárás, a nyugodt családi környezet hiánya és az otthoni tanulás ellehetetlenülése a rossz környezeti adottságok következtében. Az aluliskolázottság a szegénység előszobája, ugyanis megfelelő képzettség hiányában a munkavállalási esélyek is romlanak. A munkanélküliség pedig nemcsak az egyén, hanem a társadalom szempontjából is probléma.

Dolgozatomban elsőként a szakirodalmi áttekintés által kívánom bemutatni a koragyermekkor főbb jellemzőit és korszakhoz köthető legfontosabb állomások fejlesztő hatását. Ezt követően bemutatom a kutatás helyszínét Gyöngyöst, földrajzi-gazdasági és társadalmi szempontból.

Kutatási módszereim közül a dokumentumelemzés hozzásegített, hogy pontosabb képet kapjak a gyöngyösi óvodás korú gyermekek intézményes ellátásáról, körülményeiről, lehetőségeiről ifjúságnevelési, szociális szempontból.

Az interjús kutatás során a fakultatív foglalkozásokat vizsgáltam, azon belül a foglalkozások jellegét, „fejlesztő hatását”, a szocioökonómikus tényezőket illetve a foglalkozások mögött álló szülői motivációt. Arra a kérdésre kerestem a választ, hogy kik járnak a foglalkozásra és milyen céllal teszik azt. Milyen pozitívumai vannak a foglalkozásoknak illetve milyen céllal viszik a szülők a gyermekeket fakultatív foglalkozásokra. Dolgozatom záró részében javaslatokat fogalmazok meg illetve újabb kérdéseket a további kutatásokra vonatkozóan.

Dolgozatom által betekintést nyerhetünk a gyöngyösi 3-6 éves gyermekek részére szóló fejlesztési lehetőségekről illetve a szükségességéről, amit az interjús kutatásom is alátámaszt. A szülőknek igényük van arra, hogy az óvodai évek alatt, az óvodai foglalkozásokon túl, „külső segítséggel” fejlesszék gyermekük készségeit, képességeit. Tapasztalataim alapján a gyermekek korai fejlesztése és az iskolára való felkészítése kevés hangsúlyt kap a mindennapokban, a szakpolitikai és a térségi döntésekben. Emberi erőforrás tanácsadóként dolgozatom révén szeretném ráirányítani a figyelmet erre a témára, hiszen az, hogy az iskola

első éveiben a gyermek hogyan tud alkalmazkodni a változásokhoz, az egész életére és életpályájára kihathat.